

CATALUNYA SOCIAL

Any VI. Núm. 287

■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■

13 de novembre de 1926

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

Una qüestió viva

Per a «El Debate»

El nostre estimat col·lega madrileny El Debate, amb el criteri enormement oportunista que el caracteritza en política — oportunisme que l'ha fet passar pels més diversos sectors — fa temps que es preocupa d'una qüestió de transcendència per al país: la qüestió de la substitució del Govern actual... quan arribi l'hora que pugui i degui ésser substituït. I aprofundint en els sectors socials espanyols, fa cap sempre cap a un mateix ritornello: que Espanya no té opinió, que el poble no s'interessa per les qüestions comuns, i que "Espanya dorm", senzillament, com diu en la seva edició del 4 del corrent.

Veritablement té raó el diari madrileny pel que pertoca a determinades terres; no en té pel que pertoca a d'altres, en les quals hi ha opinió, abundant opinió, però impossibilitada de manifestar-se en el moment present.

Però prescindint d'aquests sectors, i anant al nivell comú del poble espanyol en matèria política, és evident que la manca de pols constitueix una de les seves característiques, ja proclamada en temps anteriors al Directori. "Cadascú es preocupa dels seus negocis, dels seus plets, dels seus interessos, de la seva carrera política; i el particularisme dels individus i de la societat dificulta tota empresa comú".

I la conseqüència que treu d'aquí el diari madrileny és que el Govern és insubstituïble per ara, ja que no hi ha res organitzat amb què substituir-lo.

Fa ja molts anys que En Maura fixà com a primer problema polític d'Espanya el de la for-

mació de la ciutadania, el de la creació d'esperit públic; i a aquest fi féu el vot obligatori i obri tots els ressorts de la propaganda i de l'acció ciutadana a tots els ciutadans, pensant lògicament que l'educació ciutadana no és pas obra d'un col·legi ni tan sols de llibres, sinó obra que es fa fent. Pensar que l'esperit públic pugui formar-se sense la reunió del partit en la qual es debatin actuacions polítiques, sense el míting en el qual es practiqui la controvèrsia, sense el periòdic en el qual puguin lliurement debatre's problemes vius, sense el dret de votar i de nomenar representants legítims, sense l'actuació en general de tot ço que en el món s'entén per ciutadania, és el mateix que pensar que els nens puguin aprendre a caminar sense utilitzar les cames pròpies o puguin aprendre a parlar sense vocalitzar ni guturalitzar.

Estem absolutament d'acord amb el rotatiu de Madrid que l'opinió pública és minsa a Espanya i que cada dia es troba més lluny l'esperit dels ciutadans de la cosa pública; realment Espanya dorm, i dorm tant, que amb tot i els gravíssims problemes que l'haurien d'agitar profundament — la terrible crisi industrial i agrícola, primer que tots — l'opinió no es mou ni es belluga per res.

Però si hem d'esperar que la dita opinió es mogui sense els ressorts necessaris per a moure's, que el poble intervingui en la cosa pública sense mitjans per a despertar-li l'interès envers ella, realment la solució del problema s'allunya. I si Espanya dorm, la lògica més simple ens diu que amb els procediments d'avui la son durarà i es farà més profunda... sempre que un ensurt no vingui a posar remei al mal de la son, en qual cas el remei no seria pas del gust d'El Debate, ni del nostre, certament.

La V Assemblea d'estudiants catòlics a Granada

Generalment, parlar d'Assemblees i Congressos és el mateix que dir que s'han reunit uns quants senyors per a discutir afers completament teòrics però irrealitzables pràcticament, i les discussions dels quals es realitzen assistint de festa en festa i d'apat en apat sense arribar mai a un acord definitiu per aferrar-se cada u al seu punt de mira.

A l'Assemblea d'Estudiants Catòlics, reunida la darrera setmana a Granada, concorregueren més d'un centenar d'estudiants de totes les Universitats de la península, donant un exemple la joventut que fóra bo que aprenguessin molts senyors que porten molts anys d'experiència de la vida, ja que s'ha treballat tan intensament i s'ha arribat a conclusions tan pràctiques que si el legislador comparteix i recull les peticions de la classe escolar no li caldrà més que portar-les directament a la *Gaceta* de tan detallades, justes i ben raonades que són. En elles no es veu cap apassionament, ja que solament s'ha procurat posar les conclusions amb relació a l'estat actual de les Universitats i les necessitats de la classe escolar.

Forçosament aquesta Assemblea devia ser un èxit, tota vegada que va anar precedida d'un veritable recés espiritual i d'una concorreguda Comunió general, que nosaltres mai no oblidarem.

Per les tasques de l'Assemblea no sols s'interessaren els estudiants catòlics confederats, sinó que s'hi adheriren altres associacions, entre elles l'Associació Escolar Femenina de Barcelona, l'adhesió de la qual fou rebuda amb aplaudiments. També es rebren les adhesions de la major part de rectors i catedràtics de les Universitats i directors de centres docents. A més el Nunci de S. S. i els Primats, Arquebisbes i Bisbes de les respectives diòcesis no deixaren de beneir les tasques de l'obra que despertava la joventut indiferent de les Universitats i li fa sentir i viure llurs problemes.

I no sols eren els assembleistes que vingueren des de tots els indrets, sinó que els mateixos estudiants granadins foren els que assistint a totes les sessions i seguint amb atenció el curs de tots els debats manifestaven tàcitament que no sols eren als estudiants catòlics a qui interessaven els assumptes debatuts, sinó que eren problemes viscuts per tota la classe escolar.

Al solemne acte d'obertura pronunciaren entusiastes discursos el president de l'Assemblea i el representant de la Federació Granadina. El secretari de la Confederació, Martín Aratajo, llegí una interessant i documentada memòria, per la qual poguérem veure convertits en fets tot ço que les Assemblees de Saragossa, Sevilla, València i Valladolid havien acordat. L'acte preliminar va acabar-se amb l'aprovació dels poders que havien presentat els diferents delegats i la lectura del cens format per a poder intervenir en les diferents votacions.

La veritable tasca de l'Assemblea començà amb la discussió de l'*Estatut legal de les Associacions d'Estudiants a la Universitat*, tema aquest de gran actualitat per l'entrada que s'ha donat als estudiants en el Patronat Universitari i pel gran interès que s'ha vist per part de les diferents associacions d'estudiants perquè fossin elegits llurs associats, ja que això, segons digué el ministre, representa el primer

pas per a retornar a l'Autonomia Universitària. Es féu notar com és indispensable la intervenció de l'estudiant en l'activitat universitària, puix que és un error manifest que les Universitats puguin viure amb completa llibertat; vida pròspera sense donar entrada dintre de la seva vida als estudiants, ja que si els claustres sols estan formats per professors, solament estarà representada una part de la Universitat, perquè la Universitat es compon, a més de catedràtics, d'alumnes.

La discussió d'aquest tema fou extensa, i en ella intervingueren representants de totes les delegacions i en una forma especial la delegació de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, que defensà que l'Estatut garantitzés als representants la màxima llibertat, sense por de coaccions per part de les autoritats acadèmiques; també defensà que les Associacions d'Estudiants haurien de tenir dret a la intervenció universitària i les que tinguessin dret a intervenir per mitjà dels seus representants a les tasques universitàries, deurién ésser tan sols professionals, a l'efecte d'allunyar de les Universitats tota mena de passions polítiques que tant han arribat a perjudicar les Universitats i que són en part causa de l'estat de decadència en què es troben actualment. Quedà a la fi aprovat i redactat aquest tema en forma d'articulat per a l'aprovació de l'autoritat corresponent.

A la segona sessió fou presentada la ponència sobre *Les reformes de la Segona Ensenyança*. La impressió general de l'Assemblea fou contrària a l'actual reforma per la manera que s'ha realitzat, encara que reconeixent la bona intenció del ministre que en plantejar-la desterrà l'antic pla d'ensenyament, donant així un pas vers els ideals de llibertat d'ensenyança tantes vegades defensats per les Associacions d'Estudiants Catòlics. L'Assemblea es pronuncià contra l'adopció del text únic, que no es pot acceptar ni tan sols com a transitori.

Pel que pertoca a la reforma universitària, s'acordà reclamar la llibertat dels Collegis Majors, així com una major llibertat econòmica universitària, a fi que pugui ésser major el nombre de beques i es pugui arribar a una prompta rebaixa de preu en les matrícules, per a donar major entrada a les aules a la joventut de situació econòmica no prou forta per a sostenir les elevades despeses a què actualment obliga l'elevat preu de les matrícules. En sessió privada es posà a discutir, i s'aprovà en forma de completa independència, la relació que deuen tenir les diferents Federacions amb la Confederació. Foren molts els assumptes que es tractaren, tals com l'adaptació dels estudiants del vell pla d'estudis de Batxillerat al nou, estudis clàssics, cursos de llengües, fundació i acondicionament de nous instituts de segona ensenyança per a la dona, etc., que no ressenyem per no fer-nos massa extensos.

Les tasques de l'Assemblea, a la qual assistiren, podem dir, tots els estudiants granadins, catedràtics i belles granadines, donà fi amb l'acte solemne de la clausura, presidit pel Degà de Filosofia i Lletres, el representant de l'Emm. Cardenal Casanova i els degans de les diferents Facultats; compartiren amb ells la presidència el nou president de la Confederació i el que finia senyor Espinosa.

Es de remarcar l'eloqüent discurs pronunciat pel president electe de la Confederació, en el qual, amb gran valentia, va saber afrontar els més importants problemes socials i assenyalarà que la finalitat que la societat té destinada a l'estudiant, deu complir-la com un deure social i no com un mitjà per aconseguir béns materials, que no són mai base suficient per cimentar una actuació cristiana.

Com a comiat dels assembleistes, la Federació Granadina organitzà un grandios banquet que més que de companyonia podriem qualificar de "familiaritat universitària, ja que en ell convivien els estudiants representants de les diferents Universitats amb els catedràtics granadins, presidits per llur vice-rector (per absència del Rector). Ajudà a donar-li major caràcter íntim el fet que tots els que feren ús de la paraula a l'hora dels brindis ho fessin en llurs idiomes nadius.

En els breus espais de temps que deixaren lliure

les tasques de l'Assemblea visitaren els principals monuments culturals i artístics de la ciutat. Fou molt agradable la visita que feren a les Escoles de l'Ave-Maria, fundades pel P. Manjón, i la que es féu al Sacro Monte, on hi ha instal·lat el Sacre Col·legi sobre les antigues catacumbes que allí es conserven.

La Federació Catalana hi envià quatre delegats que intervingueren activament en les tasques de l'Assemblea i han estat designats per formar part de diferents comissions. El president de la Federació ha estat nomenat per a ocupar un càrrec de vocal a la Junta Suprema; a més és de remarcar les moltes atencions de què foren objecte materialment i ideològicament els estudiants catalans per part dels altres assembleistes i en una forma especial per part dels granadins.

J. C. G.

Aspectes del retir obrer

El Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears até a la missió oficial d'evitar que es desorienti l'opinió en matèria de Retir Obrer amb la publicació dels següents resultats actuals.

Deu procurar-se en previsió — ha dit la recent Assemblea Nacional de Previsió de Vigo — que la part obligatòria es compleixi, la part lliure i voluntària es protegeixi i tot s'estimuli culturalment.

Respecte a la zona obligatòria hi ha més de dos milions d'obrers assegurats en tot Espanya (mig milió per la Caixa de Pensions per a la Vellesa de Barcelona). Mereix menció una actuació molt apropiada de la Caixa Gallega de Previsió Social, que és la d'haver afiliat més d'11.000 treballadors de mar en la seva zona. En el territori d'aquest Patronat hem declarat constituïts 27 Comitès Paritaris referents al treball a domicili i a preu fet. Bastants dels obrers assegurats ja cobren les seves pensions de retir, alguns des de 1920 (exemples de 109 obrers de la Societat Hullera Espanyola d'Astúries, la Paperera de Tolosa de Guipúscoa). Més d'un milió de pessetes del recàrrec d'herències s'han aplicat als obrers del període transitori.

L'ideal corporatiu és arribar gradualment a l'assegurança social integral.

L'Institut Nacional de Previsió, integrat en la representació del ministeri del Treball a Ginebra, va votar que la primera assegurança que s'estudii en la Conferència Internacional del Treball sigui la de malaltia. És constant la seva adhesió i la de les Caixes Col·laboradores a les àmplies i conciliadores aspiracions de la Conferència Nacional de Barcelona sobre aquesta matèria.

En el Retir Obrer s'ha arribat a la utilitat social col·lectiva (més de quaranta milions de pessetes per impulsar escoles, cases barates, sanejament de poblacions, assortiment d'aigües, aplicacions forestals, etcètera).

També convé insistir que no solament es constitueixen pensions individuals obreres, ja que demés del subsidi de maternitat per a obreres a càrrec de l'Estat (755.000 pessetes pagades en tot Espanya),

es facilita l'assegurança complementària de protecció familiar en cas de mort del treballador. Els obrers de Biscaia, en una proporció del cinquanta per cent d'imponents voluntaris, prefereixen aquesta solució a millores pròpies. Tot s'especialitzarà en les explicacions de la ciutat d'Hospitalet, on un subsidi municipal, reforçant exemplarment amb una bonificació especial les quotes voluntàries del règim legal, permet que la pesseta mensual d'un obrer de vint anys assegurat a la seva família 1.560 pessetes si mor als trenta cinc anys d'edat, i així segons les edats. Queda per fer el mateix en l'ordre econòmic que va impulsar els patrons a avançar el nostre règim legal obligatori de retir a 84.000 treballadors. Això es completarà en el Curs pròxim d'Astúries dedicat a la zona lliure complementària en totes les seves manifestacions.

Quant a la utilitat individual, considerables nuclis obrers (sabem ja de més de 20.000) han deixat molt enrera dintre del règim legal de Retirs la pensió inicial mínima i l'edat màxima de seixanta cinc anys.

S'ha arribat a assegurar amb les quotes complementàries voluntàries la pensió de mil pessetes anuals i avançar l'edat del Retir als seixanta anys (actuació exemplar de tres cents treballadors de la "Cristalera Española" de Arijá, Burgos, amb un social concurs patronal complementari).

Convé difondre molt que la quota mensual voluntària d'una pesseta, en el sistema legal de millores que permet les tres opcions indicades, dona dret, després de pagar dotze mensualitats, a la pensió vitalícia immediata en cas reglamentari d'incapacitat absoluta per al treball, compatible amb la indemnització per accident.

La simpatia a la zona d'acció lliure en assegurances socials, en desenrotllaments professionals i regionals de previsió la conciliem justificadament amb l'ajuda a la zona obligatòria d'igualtat per als treballadors de tot Espanya, davant les bonificacions patronals i de l'Estat i de persistència dels drets adquirits pels obrers, encara que variïn de treballs, agrupacions i regions de Previsió.

Siguem reis

Quines esgarrapades per un tros de terra! Amb aquestes paraules, ja proverbials, ha resumit la gent del nostre país allò que constitueix una de les més grans aberracions de la humanitat: l'afany avariciós i assedegat de les riqueses del món, la fam inextinguible dels béns de la terra. Quantes esgarrapades per tal d'adquirir-ne una mica més a cada punt!

Tot es fa per la terra, tot en raó de la terra, tot orientant-se de cara a la terra. Els grans negocis que s'emprenen i que criden més l'atenció pública, es fan per guanyar riqueses, per guanyar terra; per tal de guanyar riqueses, de guanyar terra, l'home treballa de l'un cap de dia a l'altre, amarrat a la feina com un esclau, com una bèstia, com un gos a la cadena, gastant i malgastant les seves forces, la seva salut i la seva vida amb un afany, un daler, una ambició sense límits, febrosa i sense repòs; en els viatges, en les fondes, en els cafès, en les fàbriques, en els carrers, en els ministeris, en els parlaments, tothom parla del mateix, tothom tracta del mateix i es proposa el mateix: el guany material, la riquesa, el diner, el tant per cent, el camp, la borsa, la indústria, el comerç. La terra, un tros més de terra, un grapat més de pols! Això és l'objecte de tots els propòsits, el blanc de totes les intencions, el terme de totes les esperances.

Voleu un símbol de les aspiracions de l'home modern? Doncs aquí el teniu: la pesseta! És la reina del món a tot arreu, amb noms diferents. Ella governa els negocis, ella inspira les voluntats, ella posseeix els cors. Un tros de terra, un pessic de terra... Quina vergonya, quina misèria, quina degradació la de l'home! L'ésser nobilíssim criat a imatge i semblança de Déu, animat amb l'alè de l'Altíssim, dotat d'aspiracions eternes, sublimat amb anhels d'infinitud, aquí el teniu arrossegant-se per terra, anhelant terra, respirant terra.

Doncs bé: no ha d'ésser així, cal mudar de ruta, cal que posem més amunt el blanc de les nostres mirades, cal que mirem el cel. Els ulls de la nostra ànima s'han emmalaltit de tant mirar la terra; de tant furgar per la terra, s'han omplert de pols; però han estat fets per a mirar la llum divina. Ja n'hi ha prou de fer l'ofici dels taups, sempre terra endins; cal que ens decidim a l'escalament de les altures, cal que obrim les ales de l'esperit, cal que emprenguem la volada envers les regions de la llum.

Jo espero que, almenys algun dels qui llegeixin aquestes ratlles, es preguntarà a si mateix: "Jo d'on sóc fill, de la terra o del cel?"

I, si escolta amb atenció la resposta, sentirà dintre seu la veu de l'esperit que li contestarà: "Es veritat que ets fill de la terra; massa que t'ho diu el pes de la teva carn que t'hi empeny i t'hi estira; però també ets fill del cel, més del cel que de la terra; prou que ho sents que dintre teu hi ha quelcom que no és terra; prou que ho sents que la part principal del teu ésser és filla del cel. Tu te n'oblides eixordat pel soroll de les coses de la terra, mes prou que ho saps que en tu hi ha quelcom que no es confon amb la pols i el fang; prou que ho saps que la terra es disgrega i s'escampa a l'impuls d'una lleugera bu-

fada de vent, i, en canvi, en tu hi ha alguna cosa que no es desfà, que no es disgrega, que no s'escampa, que és senyora del vent i de totes les coses del món. Prou que ho sents en el més íntim de la teva essència que la teva ànima és immortal i filla del cel".

I aquell qui hagi escoltades aquestes paraules, que es faci una altra pregunta:

"Quin és el meu destí, la terra o el cel?"

I la veu que abans responia en l'interior de l'ànima, tornarà a respondre dient:

"Recorda't bé de la doctrina de Jesucrist; ella t'ensenya que Déu qui et va formar fill del cel i fill de la terra, va destinar-te a dominar en l'un i en l'altre dels dos llocs; et va voler constituir rei de la terra i rei de la glòria del cel, però de tal manera, que aquests dos regnes no poden subsistir l'un independent de l'altre; es completen mútuament. El regne de la terra no té raó d'ésser en si mateix, sinó tan sols com mitjà per a la possessió de l'altre regne; aquí tens de quina manera la terra, respecte dels teus destins, depèn del cel. I el regne del cel no és més que una conseqüència del regne de la terra; el ceptre i la corona de rei de la creació t'han estat donats per tal que usant-ne legítimament, en conformitat amb la voluntat de Déu, observant la seva llei, et mereixis el regne del cel, el regne de la felicitat infinita, en la plenitud de l'eternitat de Déu.

Recorda-te'n bé; el teu destí és la felicitat, la completa satisfacció dels anhels del teu cor, de les aspiracions de la teva ànima. En aquest món no l'has pas trobada aquesta felicitat. Prou n'hi has tirada i n'hi vas tirant de terra a dintre el teu cor, a dintre la teva ànima; però amb tot i això resten sempre més buits que no pas abans; la teva fam de felicitat va sempre en augment i mai no pots assaciar-la; ai de tu si segueixes endavant amb aquest procediment! No obtindràs mai la consecució del teu destí; no podràs assolir mai la felicitat; perquè, si cerques la felicitat en la terra, en el regne de la terra perverteixes l'ordre establert pel Criador el qual ha volgut que aquest regne de la terra servís únicament d'escala i de porta per al regne de la felicitat, que està en l'altra vida.

Aquesta és la voluntat de Déu respecte de l'home, respecte de les riqueses, respecte dels béns temporals i de totes les coses de la terra: usar de tot lo criat com de mitjà, i únicament com de mitjà, per a la consecució del nostre fi sobrenatural i etern.

Per a obrar d'aquesta manera cal ésser rei i amb això n'hi ha prou. Rei dominador de les pròpies passions, rei dominador dels propis afectes desordenats, rei de la carn subjectant-la a l'esperit, rei de les criatures subjectant-les al servei del Criador, rei de la terra subjectant-la al cel.

Quan sàpigues governar d'aquesta manera el teu regne de la terra, quan la teva consciència t'asseguri que ets rei de debò, quan vegis amb llum del cel que has deixat d'ésser esclau de la terra, aleshores molt bé que treballis tant com et serà possible, encara que sigui aferrissat contínuament a la feina, consumint-hi les forces i la salut i la vida. Com més treballis,

millor si ho fas per amor de Déu, per a complir la seva voluntat per a donar-li gust.

Jesucrist no tenia pas cap necessitat de les coses de la terra, i no obstant va treballar tota la seva vida.

Treballa com Jesucrist, amb l'esperit amb què ell treballava. Llavors ja no treballaràs per un tros de

terra, per un grapat de terra, perquè fent-ho així cadascun dels actes del teu treball tindrà una valor imponderable per a la glòria. Cada grapat de terra, cada volva de pols que conquereixis se't convertirà en un tros de cel.

PERE SERRA, S. J.

La falsa intel·lectualitat

Un company meu de redacció repeteix sovint la frase que avui dia s'escriu massa i que la gent ni pot llegir tot el que s'escriu, ni pot pair tot el que llegeix. Això és un axioma. I no obstant sentireu a dir també que el que manca és cultura; car en tot el món, la proporció dels analfabets en relació amb la gent lletrada és senzillament aterridora a favor dels primers. Sense comptar aquelles immenses extensions geogràfiques, d'Europa, Asia, Africa, Amèrica i Oceania, on la llum de la cultura encara no ha entrat ni en el grau de l'aurora, en quants països civilitzats la proporció dels analfabets és una proporció que ens atreviríem a qualificar d'absurda! Quants i quants compatricis nostres ignoren el significat d'aquests signes que representen les vocals, i quants d'altres sabent llur significat, no saben entendre la més vulgar lectura!

Aquests extrems d'excés de producció literària i per altra banda de manca de cultura, guarden en la nostra civilització la mateixa proporció que el repartiment de riqueses. A la sobreabundància dels uns, l'extrema paupertat dels altres com una mena de compensació.

Qui en té la culpa de tot aquest estat de coses? Això és molt difícil d'escatir. Hom diria que és una culpa multiseccular. A la prevenció de les lletres ha succeït un afany de lletres. I avui el mot d'ordre estriba precisament en una paraula: *intel·lectualitat*. Tothom vol ésser intel·lectual. És clar que n'hi ha molts que solament agafen la part externa d'aquesta nobilíssima professió, de la mateixa manera que en altres temps, pretèrits ja afortunadament, hom calçava un gran capell i es primparava una xalina, tot fumejant una grossa pipa per a fer creure a la multitud la seva devoció per l'art. Avui dia no és difícil de presenciar l'aspecte abigarrat de qui ama portar ulleres i fer-se retratar al redós de grans prestatges plens de llibres. A manca de vàlua, excés de simulació, hom podria formular com en un apotegma. Per això no és estrany trobar-se, de tant en tant, amb algun intel·lectual que us surt, com vulgarment se sol dir, "un rave". L'afany de discutir-ho tot, l'humà i el diví, i l'excessiva devoció per l'extern han donat lloc a un confusionisme perillós. Així, la gent judica a un escriptor, no per la vàlua interna, sinó per la companyia que porta, el cenacle que freqüència o la pose que denota.

Es natural que en aquesta modalitat moderna es produeixi una literatura destinada als usos més servils. Que hom presencii continuament la davallada cap a la tomba de la impopularitat d'una sèrie de valors completament accidentals que no deixen més rastre en la literatura ni en el pensament humà que la impressió que les fulles dels arbres causen en la nostra retina, durant l'època que adornen amb llur

ropatge els troncs fermissims que els han donat saba per a llur esclat.

Així com en una època fou l'art de la terra el que predominà, i successivament i alternativament obtingueren una hegemonia el pasturatge, la professió de les armes, el cultiu de les belles arts, l'intercanvi de riqueses, avui senyoreja el món la intel·lectualitat. Tot es vol saber, tot es vol explicar. I amb aquest cúmul d'estudis i d'explicacions, generalment hom es fica en un laberint del qual no surt si no té la simplicitat de la Fe. Mai com en aquest segle xx, els homes del qual qualifiquen el segle precedent d'*estúpid* (encara no hem entès mai aquest adjectiu aplicat a una època de la història), no s'havien presenciat més *boutades* i més carrincloneries. Al cubisme en l'art hom troba un paral·lel en les lletres, amb l'escola naturalista. I ni una tendència ni l'altra tenen tan solament mèrit d'originalitat. Totes dues tenen els seus precedents. *Nihil novum sub sole*.

A la negació dels dogmes divins, succeeix el servilisme a una pila de dogmes humans, i qui no els reverencia s'adjudica immediatament una patent de desgraciat o d'infeliç. Guardeu-vos prou de rompre mai la consigna. I si sou escriptor, ja fareu prou si aneu fent la viu viu si voleu conservar entera la vostra independència. De primer se us tiraran a sobre per a acoquinar-vos i si això no aconsegueixen gràcies a anar ben folrat per dins, vull dir que aneu fonamentat en els vostres escrits, llavors, o bé us faran el silenci al vostre entorn, o bé us escopiran saliva des a la cara perquè, fastiguejat, emmudiu.

Si sou escriptors catòlics, més encara. Si sosteniu la vostra posició us acusaran d'intransigent (com si entre el bé i el mal capigués una transacció). Veu-reu com a l'entorn del vostre nom es torcen riotes i *calembours* de gust dubtós.

Per això no abunden els escriptors catòlics, car cap estímul no troben en llur empresa, i per això també abunden els escriptors-mercaders que, sense cap ideologia, tant se'ls en dóna de col·laborar en una empresa maçònica com cristiana, socialista com catòlica.

S'escriu massa, per la senzilla raó que els escriptors acostumen a ésser molt dolents, i seria millor que no escrivissin res. Es llegeix poc, perquè, a part del nombre de lectors inconscients o pervertits que busquen en la lectura una fastiguejant pertorbació, els llibres veritablement útils són ignorats de tothom.

Quanta gent us parlaria de Tolstoi, de Balzac, de Boccaccio i en canvi mai no han llegit els Sagrats Evangelis? Quants intel·lectuals, tips d'escriure, coneixen el Coran i no han passat mai la vista per l'Antic ni pel Nou Testament?

FRANCESC MANICH

Toc d'atenció

La creença que la cultura, agermanada amb la cortesia, són elements suficients i adequats per a la bona convivència social s'és generalitzada força i cada dia es difon més i no són pocs els prosèlits que té, fins i tot dins el clos del catolicisme.

Això fa que la cooperació de creients i sectaris dins una mateixa esfera d'activitat humana sigui preconitzada com una superació de la cultura moderna, com un avenç en el procés de la civilització.

Ingènuament opinen alguns catòlics que la cultura depurada dels homes equilibra de tal manera l'exercici de llurs facultats psíquiques que, llevat del clos, més o menys ample, de llurs peculiars activitats espirituals, i encara dins d'aqueix amb plena equanimitat i cortesia, no pretenen controlar ni influir les altres disciplines científiques literàries, religioses, etcètera, les quals respecten amb la veneració deguda a tota manifestació de l'activitat humana.

Sembla com si a mants catòlics se'ls hagués encomanat aquella miena d'antipatia que Sant Francesc de Sales indicava sentir envers la virtut de la prudència, la qual vénen a considerar, no diré contrària, sinó poc agermanada amb la caritat.

Es clar que la repulsió envers els nostres germans que no comparteixen els sentiments religiosos nostres és contrària a la vertadera caritat cristiana, la qual mana estimar amb amor sincer als nostres enemics mateixos; mes no convé extremar aquest principi, per tal com Nostre Senyor Jesucrist, qui tan eloqüentment i esforçada va predicar-la i heroicament practicà aquesta excelsa virtut, cuidà ell mateix d'advertir als seus deixebles que es guardessin del llevat dels fariseus, i els recomanava que fossin senzills com el colom, i prudents, però, com el serpent.

Que aqueixa divina recomanació no era superflua ens ho diuen prou clar la història i l'experiència de cada dia; llàstima, però, que l'experiència aliena no ens sol aprofitar gaire, fins que sentim les fiblades i la coïssor de la nostra.

Si repasséssim un xic la història i, de tant en tant guaitéssim entorn nostre, prou ens adonariem, segurament, que els sectaris, onsevulla que siguin i sense diferència de cultures, segueixen sempre la mateixa trajectòria: quan són minoria i a l'oposició, *prediquen*, demanen, exigeixen molta tolerància i amplíssima llibertat (és un crim, diuen, la més lleu coacció a la consciència humana); mes, en arribant a ésser majoria o al poder, *practiquen* la tirania, i oprimeixen despòticament i descarada l'Església catòlica i totes aquelles institucions o disciplines que puguin afavorir-la directament o indirecta. Qui ho dubti que repassi els exemples que ens han donat i donen França, Portugal, Rússia, Mèxic, etc.

Mentrestant, però, així és: mentre no els arriba llur època, es daleixen per cercar col·laboracions amb els catòlics, això sí: amb la base de la més ampla tolerància, i en nom d'aquesta exigeixen dels catòlics que cedeixin de llurs principis allò que ells en diuen intransigències. Ells, però, no en cedeixen cap, car ells ja ho són per naturalesa de transigents, i llurs principis són tan flexibles com antidogmàtics, segons diuen sempre; i el fet és que avancen, amatents, terror endins del camp que abandonen els catòlics

en llurs complaences.

La paraula màgica que produeix aquests meravellosos efectes és la cultura: aquesta serà sempre: ella és el principi i aglutinant que manté, una temporada, la cohesió dels elements antagònics; es pretén que ella, sublimació de l'esperit, afina les potències de l'ànima, i això beneficia necessàriament la humanitat sense distinció de creients i sectaris.

Mes si no arriba un temps en què, a conseqüència de les transigències dels catòlics, la religió quedi absolutament bandejada de l'acció conjunta, aquesta es decandeix fins que mor a les mans dels sectaris, als quals han d'abandonar-la els catòlics, quan la consciència els barra el pas a noves i exigides concessions que, sense la renúncia total de la fe, sense l'apostasia no són possibles.

La història es repeteix periòdicament; cal, doncs, posar-nos en guàrdia si volem evitar els estralls de possibles claudicacions.

G. P. J.

Un llibre del Dr. Sardà

La "Biblioteca Sabadellenca", que ha publicat ja obres interessantíssimes que posen de relleu la fina espiritualitat de la feineria i culta ciutat de Sabadell, repartirà aviat als seus subscriptors un llibre magnífic que ha compost el distingit escriptor Mossèn Joan Ugas. El segon volum es publicarà l'any vinent.

La producció copiosíssima del Dr. Sardà és mesquívolament resumida i compendiada en aquesta obra de Mossèn Ugas.

La gran tasca d'apologeta portada a cap pel doctor Sardà queda, per dir-ho així, concretada en els capítols magnífics que ha compost el jove sacerdot sabadellenc.

Es naturalment suprimida tota la part anecdòtica, o sigui aquella que es refereix a lluites o problemes ja passats a la història. Es en canvi recollida tota, absolutament tota, aquella part que és doctrina de tots els dies i de tots els temps. El llibre tindrà, per tant, una valor inestimable. Es pot ben bé dir per endavant que de molts anys ençà no n'ha sortit cap en el seu gènere que pugui ésser comparat ni de lluny amb l'ideari del Dr. Sardà i Salvany. La divisió de l'obra és la següent:

Primera part. Fonament de la Religió.

Segona part: Defensa de la Fe contra els errors.

Tercera part: Defensa de les institucions.

Quarta part: Acció Cristiana.

Les dues primeres parts compondran el primer volum, i les dues darreres el segon.

Davant del primer volum hi anirà una magnífica fotografia del Dr. Sardà, i al peu d'aquesta la seva signatura.

No cal dir que és esperada amb gran interès una obra tan interessant.

En aquests temps de tanta desorientació, convé conèixer l'ideari d'aquells homes que amb la llum del seu esperit ens assenyalen el camí dreturer.

Una gràcia de caritat per una Parròquia que s'ensorra

Data de mig segle XI l'existència al cim de la Molsosa d'una església, dedicada a Santa Maria, la qual més tard hagué de servir de parròquia als habitants d'aquells encontorns.

Els efectes naturals dels elements en el transcurs de les centúries obligaren a fer serioses restauracions en èpoques distintes, tant en les parets del temple com en els camins que menen a ell, avui ja intransitables i irreparables. D'aquests contratemps participà, com és natural, la rectoria, també antiga i pitjor emplaçada que el temple. Sense cap mica d'èxit s'ha intentat sostenir aquelles parets, que amb les esquerdes que constantment hi apareixen, manifesten la necessitat de baixar al pla, on viuen la majoria dels parroquians.

Els terratrèmols darrers han somogut de tal manera les parets i fonaments, que ja no permeten cap més reparació, i deixen entreveure un no llunyà *enderrocament de tot l'edifici*, posant, per tant, en greu perill les vides dels seus habitants, Rector, Vicari i tres ancians de la família del primer, dos d'ells invàlids. S'imposa, doncs, amb urgència la construcció d'un nou edifici. Aquest s'ha de construir en lloc pla i centric de tota la feligresia, car si es construís novament al cim, mancat d'aigua i de camins, exigiria un pressupost important.

Penseu, catòlics, que si cauen els murs quedaran soterrats tres pobres vellets malalts, el Rector i el Vicari.

Germans! Una gràcia de caritat per aquella parròquia que s'ensorra! Si es troben diners per a tantes coses supèrflues, no en trobarem per a construir un nou temple, que és la casa de Déu? És possible que els catòlics deixem abandonat aquell Rector heroic que lluita aferrissadament sota els murs que trontollen per a satisfer les necessitats de la parròquia?

El temple que cau es troba lluny del traït del món; però nosaltres no hem de pensar únicament amb els que són prop de nosaltres, sinó també amb aquells que són lluny i necessiten el nostre esforç.

Els que sou rics sigueu generosos i protegiu els pobres i els desvalguts que us allarguen tremolosament la mà.

Nosaltres, en nom d'aquell Rector heroic, demanem una almoïna.

Una gràcia de caritat, per a uns pobres que aviat veuran com s'esfondren els murs d'un temple damunt el qual ha passat una corrua d'anys i de segles...

J. C.

Els donatius es poden trametre a "Foment de Pietat Catalana" i "La Hormiga de Oro".

A Mèxic

La persecució maçònica

Continua amb furor la persecució contra els catòlics de Mèxic.

Ultimament ha estat empresonat Msr. Pere Vera y Zuria, Arquebisbe de Puebla, i una dotzena de sacerdots de Chilapa, acusats de conspirar contra el govern (1).

Degudament informats, podem constatar el fet que Plutarco Elias Calles, turc-mexicà, s'ha vanat davant la premsa ianqui que ell sabia imposar el silenci a l'entorn de la seva conspiració contra Déu. Alludia certament a la compra del silenci, amb l'or que la pròdiga nació mexicana deu pagar-li en tribut de vassallatge, per la qual cosa prevenim als Directors de diaris i periòdics catòlics que no ajudin a fer el buit a aquesta campanya.

Són esfereïdores les notícies que ens arriben d'aquell país. Podem tan sols avançar que un Congrés maçònic ha conferit a Plutarco Elias el grau més alt pels mèrits contrets amb els ideals d'aquella secta.

El govern, que té tots els caràcters de degenerada corrupció, s'aguant a en aquell país tan sols pel terror.

CATALUNYA SOCIAL ben prompte oferirà als seus lectors sensacionals notícies relatives a les persecucions dels cristians mexicans.

INFORMATORE

(1) La Documentation Catholique, 6 novembre de 1926, t. 16, n. 354.

Espurnes

Fa poques setmanes que el Sant Pare celebrà una Missa a la seva capella privada, a la qual assistiren diversos oficials superiors de l'exèrcit italià, acompanyats del Pare Massaruti, i també el mariscal Cadorna i els generals Giardini, Barco i Alberti.

Els espectacles de vertadera humilitat, que és la virtut que fa als homes grans, solament els pot donar el Catolicisme.

* * *

A Dormundt (Alemanya), del 17 al 20 del passat abril, es celebrà l'onzè Congrés dels Sindicats Cristians Alemanys, que formen una confederació de gran importància. L'any 1922 el nombre de socis de la confederació era de dos milions.

Es una organització tècnicament admirable, formada per 50 sindicats nacionals corresponents a tants altres oficis, i aquests 50 sindicats s'agrupen en tres grans federacions: la dels obrers, la dels empleats i la dels funcionaris públics. Aquestes tres federacions formen la gran confederació.

Els nostres obrers, si vertaderament senten ànsies d'organització per defensar llurs reivindicacions i drets, poden aprendre en aquesta classe de confederacions on la tècnica admirable encamina llurs esforços, amb tendències a millorar en tots sentits, apartant-se, ensems, de les lluites funestes i estèrils a què els condueixen els *meneurs* d'ofici, que sols els prediquen odís i enveges.

La mansió dels morts

Després de la diada dels morts, damunt els cementiris plana una tristesa més fonda. Les flors s'han esfullat i les corones es marceixen. La gent mundana va voler embellir la desolada mansió dels morts amb flors multicolors i amb branques entortolligades de murtra, oblidant que la color de les roses és fugissera i que el vent amb les seves ales s'emporta llur perfum.

La diada dels morts m'ha fet recordar la visita que un dia veig fer a un petit cementiri d'una vila clara i riallera.

El cementiri era al mig d'uns camps ubèrrims, damunt els quals s'hi veia tota la gama de verds. Enllà d'enllà blavejaven les muntanyes coronades de llum. Damunt el pòrtic del cementiri hi havia un Crist molt pàl·lid. La sang li xarbotava de les ferides obertes i li regalimava pit avall. Davant el Crist pàl·lid hi havia una llàntia humil, dins la qual brillava una petita flama que l'oratjol del matí feia llengotegar.

En traspasar la llinda de la porta vaig veure un escampall de creus de fusta damunt la terra que havia estat esventrada per a soterrar-hi el cos humil dels pobres camperols.

Els ocells xisclaven dalt de les branques atapeïdes dels xiprers alts i rígids que s'enfilaven dins la llum clara i tremolosa del matí.

Vaig assegurar-me en un banc de pedra. Els que creuen que el recer dels morts és tètric i esgarri-fós s'equivoquen. Els morts fan bona companyia. Un cementiri és un lloc fet a posta per a donar-nos a fondes cogitacions.

Si penséssim més sovint amb la mort que un dia estendrà les seves negres ales damunt el nostre llit de dolor amb la dalla occidora a la mà, no viuríem sotmesos sota l'esclavitud de la vanitat i l'orgull.

A la freda mansió dels morts, un hom s'adona de la seva mesquinesa. Hi ha homes que es creuen providencials i, no obstant, si ells no haguessin vingut a la vida les coses seguirien de la mateixa manera. Si tinguéssim sempre al davant la idea d'eternitat, i ens poséssim cada dia al front una mica de pols i de cendra, no seríem, segurament, tan vanitosos.

Vaig aclucar els ulls per a recollir-me en el santuari del meu esperit, i vaig veure dintre meu totes les misèries de la ciutat.

Vegi llargues corrues d'homes que anaven a l'encalc dels plaers enervants que lleven les ales del nostre esperit. Què són els plaers mundans? Què és aquest goig que té tants seguidors i encadena l'esperit dels homes? No és més dolça l'alegria interna i la pau que plana damunt el cor d'aquells que s'aixopluguen sota el mantell aurífic de Madona Castedat? No és més dolç caminar en companyia d'aquesta donzella que té els ulls clars i porta en les galtes la color de les roses?

Oh! si sabéssim dominar aquest cos que és fet de fang i estendre les ales de l'esperit que és fet de llum!

Un home lasciú no és altra cosa que un grapat de llot. Traiem-nos del damunt aquesta carn feixuga i corruptora, i els nostres ulls brillaran com dos estels.

Vaig veure homes que s'agenollaven adorant la bellesa fugissera de les dones. Quantes abjeccions per a poder satisfer les seves cobejances! Avesem-nos a esguardar les virtuts i la llum que porten dintre les dones honestes. Esguardem serenament el rostre d'una dona bella.

Es varen allunyar els homes lasciús i vàreig veure els homes superbiosos. La supèrbia té més adeptes del que sembla. Hi ha molts homes superbiosos disfressats d'homes humils. És tan difícil ésser humil! Cal fer un gran esforç per a posar-nos al damunt el mantell avorrit de la humilitat! El rei que portem dintre no es vol despendre del seu mantell de porpra. Per això al món hi ha tan poca caritat. Ens estranyem que es barallin les nacions, i en canvi no sabem on es troba amagada aquesta casta donzella que s'anomena Amistat.

Voleu dir que sabem sotmetre'ns a aquell precepte evangèlic que diu: estimeu-vos els uns als altres?

Estimem únicament els que viuen portes endins, no sentim cap amor pels que viuen portes enfora. Són més nombrosos els homes càustics i demolidors que no pas aquells que porten a l'ànima la dolçor cristiana. El cristianisme és amor. Si no estimeu no sou cristians.

En cada home hi hem de veure un germà. Adhuc l'home més abjecte de la terra és germà nostre.

Vaig descloure els ulls i dalt dels xiprers vegi un vol d'ocells que feia una gran xiscladissa. Aquells ocellics em varen fer recordar que em trobava a la terra i vaig abandonar el món del somni i de la falla on totes les coses són submergides dins una llum molt blava.

Les creus negrejaven damunt l'herba pàl·lida. L'herba dels cementiris té sempre una color malaltissa. Vaig alçar-me del banc de pedra i abans d'abandonar la mansió solitària dels morts vaig pregar per la seva animeta. En sortir al defora la llum queia a davassalls damunt els camps ubèrrims. Els camins eren solitaris. El vent feia sorollar el brancall dels arbres i la seva remor em va fer recordar el cant rítmic de les ones que moren arran de platja.

La meua ànima no estava pas trista. Certament que aquelles creus em varen recordar que la mort planaria damunt el meu cap i que s'extingiria la llum dels meus ulls, però la mort no entristeix ni aclapara quan es veu el bon Jesús a les portes de l'eternitat.

Pensem en la mort, però no siguem pessimistes. Que sempre hi hagi en el nostre cor la mel de l'alegria cristiana. Som caminants i un dia caurem retuts al mig del camí, però l'ànima no morirà.

Quan em trobava un poc allunyat del cementiri vaig girar el cap enrera i vaig veure els xiprers

com s'enfilaven dins de la llum darrera la rònega tanca.

Em vaig endinsar en el bosc ombriu, i submergit dins d'aquella dolça penombra vaig seguir caminant sota la volta llustrosa dels arbres.

El cementiri ja no es veia, però portava encara dintre la visió d'aquell recer pobric on els pastors i els camperols reposaven sota d'una creu humil de fusta.

J. CIVERA I SORMANI

La tardor

Som a la tardor, la melangiosa estació de l'any que separa l'estiu de l'hivern.

Ella ens convida a admirar i beneir una vegada més la saviesa i la bondat infinites de Déu Nostre Senyor, qui per a lliberar-nos dels innombrables mals que ens ocasionaria el trànsit sobtat del rigor de la calor al rigor del fred, féu que es succeïssin de per mig els apacibles dies tardorencs, en els quals la temperatura minva gradualment, a poc a poc, fent-nos gairebé imperceptible el canvi; de la mateixa manera que entre les tenebres de la nit i les resplendors del dia interposà la llum crepuscular, per a preservar la nostra vista dels danys que li produiria el pas instantani de la fosca a la claror i viceversa.

Agraïm, doncs, de tot cor a la divina Providència el tendre amor i la paternal sollicitud amb què vetlla constantment damunt nosaltres i damunt totes les criatures, des de les més grans a les més petites, ordenant i dirigint totes les coses al nostre major bé.

* * *

La tardor, segons com se mira, presenta dos aspectes ben diferents.

Si es considera que és la pròdiga estació de l'any en què els pagesos recullen satisfets els fruits abundants i saborosos del seu treball, els quals els permeten d'afrontar les penúries de l'hivern i lliurar-se al merescut descans de llurs fatigues, mentre la terra també reposa de la seva fecunda activitat i s'assuona i prepara per a les vinents collites, no hi ha dubte que la tardor és molt bonica.

Mes si es reflexiona que durant aquest temps la naturalesa, com una vídua que s'endola, es desprèn de mica en mica, de tots els seus ornaments i atractius; que el sol declina cada dia més en l'horitzó, les nits s'allarguen, els crepuscles són curts i esmorteïts, el cel s'ennuvola, els ocells emigren, les flors es mustiguen, les plantes s'assequen i el vent, fort i molest, despulla els arbres de les seves fulles esgrogueïdes... llavors cal confessar que la tardor és molt trista, molt desagradable.

* * *

Les estacions de l'any s'han comparat molt encertadament amb les principals edats de la vida humana: així s'ha dit que la joventut i la vellesa són respectivament la primavera i l'hivern de la vida, i que la virilitat és una semblança de l'estiu.

Seguint aquesta bella comparació, podem dir que la tardor és un símil de la nostra existència durant el període de transició entre els darrers anys de la virilitat i els primers de la vellesa.

Aquest període de la nostra vida ofereix també dos aspectes totalment diferents, segons com es considera.

Per aquells que han aprofitat degudament el temps

i les energies de la joventut i de l'edat viril i, afavorits per la sort, han aconseguit acumular mitjans suficients per a satisfer folgadoament les seves necessitats; que viuen cristianament i saben fer bon ús de les riqueses, i socorren caritativament els indigents amb les seves sobres, no es pot negar que la tardor de la vida és plena de les més íntimes alegries, de les més dolces satisfaccions.

Mes si es té en compte que en aquesta edat el nostre ser perd paulatinament la seva vigoria i les seves gràcies; que les facultats de l'ànima s'afebleixen, els sentits s'esmusen, les membranes es tornen cartilaginoses, els cartilags s'ossifiquen, els ossos s'endureixen, la pell s'asseca i s'arruga, els cabells cauen i es tornen blancs, el rostre es desfigura i el cos s'engrosseix i s'encorba com si la terra el xuclés frisoza de convertir-lo en pols... llavors la tardor de la vida és un seguit de desil·lusions i d'infortunis.

* * *

D'aquesta barreja d'alegries i de tristeses, d'aquesta simultaneïtat de béns que adquirim i béns que ens desapareixen, n'hem de treure una lliçó profitosa per al nostre esdevenidor.

Déu no vol que posem el cor en les coses de la terra, on només hi som com ocells de pas, perquè no ens facin nosa per anar al cel, que és la nostra pàtria definitiva; i per a ensenyar-nos que totes elles són caduques i movedisses i que en aquest món no pot haver-hi mai satisfacció completa, fa que tan tost posseïm els fruits exuberants que ens prodiga la tardor, ens veiem privats dels bells encants que ens oferia la naturalesa, i que quan en arribar a les acaballes de la virilitat ens pensem viure feliços amb els cabals acumulats a còpia de suors i sacrificis, les xacres i els desenganys amarguin cada dia més la nostra existència, empenyent-nos cap a la decrepitud.

Per això, com observa Gaume, cada tardor, per la diada de Tots Sants, quan els pagesos contemplen satisfets els vins que emplen els seus cups i els blats que curullen els seus graners, l'Església nostre Mare ens obre de bat a bat les portes de la celestial Jerusalem, i deixant-nos besllumar la glòria inefable que frueixen els benaventurats, ens diu a tots amb amorosa veu: Aquests béns que acumuleu, aquestes collites que tant us alegren, no són més que una imatge dels béns i de les alegries que us esperen més enllà del sepulcre. Sembreu virtuts i collireu mèrits; ennoblíu les vostres mires i penseu que el cel amb les seves palmes i corones, amb la seva eterna glòria i els seus torrents de delícies, és l'únic objecte digne dels vostres afanys.

DOMÈNEC CABALLERIA I COLLELL

L'estètica d'En Feliu Elias

I

"La Bellesa resideix en qualsevol part de l'univers per insignificant que aquesta sigui — COM ENS ENSENYA EL CATECISME" [?]

FELIU ELIAS: *La Pintura Francesa Moderna*, pàgina 89.

Delatora de la pertorbació d'idees de qui l'ha escrita, perquè el Catecisme no ens instrueix de la Bellesa sinó de Déu, la frase estranya que copio és un tast de la filosofia confusionària d'aquest complicat senyor; i és una mostra de les més típiques, perquè la identificació de religió i estètica és la seva predilecta doctrina. Sensual fins a l'últim extrem, "*sensual fins a l'ànima*", paraules són seves (1), no té escrúpol a parlar de mística i a presentar-nos el misticisme com un aliat de la seva "*golafreria santa*", i de "*l'evangelí de la llordor*" que als artistes predica (2). De vegades haureu sentit o vist, en brindis, discursos o gasetilles, els tòpics insubstancials de la religió de l'art, l'artista revelador de la bellesa, etc. Aquesta literatura és banal i vulgar a tot arreu menys a la boca del senyor Feliu Elias. Ell ho professa en seriós. El pintor, pinta el que vulgui, fa religió quan pinta. Però ço que el pintor no ha de pintar, és coses de religió, perquè llavors no fa pintura, fa propaganda.

Basti-li, doncs, al pintor el seu art, com a religió, perquè si gosa esmerçar color i ratlles en grafar assumptes de pietat, fa una obra impura que no és art, sinó *proselitisme*. Encara és molla la tinta d'aquell elogi traïdor d'En Joan Llimona, on li exaltava els paisatges "que fan veure l'ànima de les coses" i li enfonsava la pintura religiosa que pertany a "*l'art, per tots conceptes inferior, del propagandista*" (3). La idea que l'artista és el revelador de l'ànima de les coses, que la seva "*exploració*" del món fenomenal és parenta de "*l'exploració mística*", que la reeixida del pintor és germana de "*l'estat de revelació o clarividència que els místics de totes les religions experimenten*", sortia en aquell article de *La Publicitat* (4) a continuar una *propaganda* estètica que ja fa bastants anys que dura. La segona part d'aquella assimilació qualitativa de l'artista i el místic, és el declarar *inferior, impotent*, el místic en comparança amb el pintor. Davant de la *revelació pictòrica*, la gent acata el triomf de qui li ha revelat l'ànima de les coses; davant de la *revelació mística*, la gent dubta... Escolteu les paraules autèntiques:

"Els místics no poden, com els pintors, transmetre llur eufòria cognoscitiva [*eufòria*: altra paraula-amagatall, com la de *esoterisme*; són *eufòriques* les drogues soporífiques i excitants: opi, cocaïna, etcètera, i resulta, per tant, de bellíssima aplicació en matèria de misticisme] com ho pot aconseguir el pintor. En presència de les dues activitats espirituals, la gent DUBTA o no s'interessa per respecte a la contemplació inèdita del místic, i en canvi es meravella davant la retransmissió perfectament objectiva que el pintor és apte a produir" (*La Publicitat*; article citat; els subratllats són meus).

Fa deu anys, un llibre que alguns apreciaven com el més eminent d'En Feliu Elias plantejava aquesta doctrina, i rellegides ara aquelles pàgines, en les quals una generació hi passà els ulls distrets, descobrix tota la malícia que portaven. És allí on, amb exemples dels quals veiem ara tota la dolenteria, unifica el fenomen estètic i el fenomen místic sota un judici comú d'inconsciència. "*No hi ha justificació lògica dels fenòmens estètic i místic, perquè ells es realitzen en plans ultra-intellectuals EN ELS QUALS LA INTEL·LIGÈNCIA NO HI TÉ JURISDICCIO; per tant, no hi ha altre llenguatge que l'estètic per a explicar-los*" (5). Conseqüència: la primacia de l'artista sobre el místic.

De seguida d'això, d'un sol gest involucra en la mateixa definició d'inconsciència *les visions de Santa Teresa*, la pintura holandesa, les tragèdies d'Esquil i la música de Bach, i fixe'u-vos, lectors, com filosofa: Diu que "no hi ha dret a negar" "la Realitat Pura [termes que en el llenguatge de l'Apà semblen voler dir la visió subjectiva] que aquell optimisme [el dels qui revelen la Realitat: artista o místic] *palpa i adora*", "perquè NO ES POT CONTROLAR LA CONSCIÈNCIA dels qui comprenen aquell llenguatge i en frueixen la beatitud". Encara que "*menteixin, fingeixin o exagerin*", aquests homes (místics o artistes) ve a dir en les ratlles següents que són tot ells igualment irresponsables (p. 38).

Això encamina al resum que en més clar llenguatge pot fer-se d'aquesta doctrina: la ficció artística és tan sagrada com la visió mística; la visió mística no és pas més veritable que la ficció artística.

Altres fragments del capítol fan ressaltar aquesta greu, impossible posició: Trobem primer que hom assimila la inspiració artística (mera exaltació natural) amb la inspiració i l'èxtasi místic (d'ordre sobrenatural), en comparar com fa l'autor (p. 30) l'excitació del Greco o de Goya amb els arrobaments de Santa Teresa. La identitat d'ambdós fenòmens la torna a remarcar en les pp. 31 i 32, on pronuncia en passar el nom de Bergson, nom que evoca la filosofia de la intuïció que pel que en sabem, consona bé amb el subjectivisme a què En Feliu Elias redueix els dos fenòmens: estètic i místic. Més avall diu que la visió del místic és potser més intensa que la de l'artista, però que L'ACCIÓ DEL MÍSTIC ÉS, en canvi, INFERIOR A LA DE L'ARTISTA EN EFICÀCIA" (p. 37). No podia retreure un exemple més contraindicat per a provar la tesi de la ineficàcia del místic: Sant Francesc. El senyor Elias pronuncia aquí el nom de Sant Francesc, i l'equipara amb el quietista Molinos! i amb Saadi, poeta molt conegut a Pèrsia. Atribueix a tots tres "el do d'unir a una gran receptivitat mística, una gran expressivitat estètica, *potser per l'absència total o parcial de metafísica*". No crec que es pugui dir que és absent la metafísica del cristià, i menys del sant, i menys del Cantaire joïós de la Creació.

Però el fenomen estètic, no solament supera al fenomen místic, segons En Feliu Elias, sinó que és la pura revelació de la Divinitat. Així ho declara en

una explanació del seu sistema estètic, publicada l'any 1918 al periòdic *Vell i Nou*, declaració equivalent a confessar-se panteïsta. "Més que com a resultat de la vida el fenomen estètic apar existir per si mateix, apar a l'artista com la manifestació de la mateixa Divinitat" (6). I més avall: "la revelació estètica neix en forma tan semblant a la revelació mística que genèricament ambdues es confonen. Es una visió nova, esplendorosa, és la caiguda de damunt dels ulls de la bena de la realitat convencional i la consegüent aparició de la Divinitat". "Aquesta Divinitat o Pura Realitat [ho veieu, ço que hi ha dins del Realisme de l'Apa?] apar l'Evidència a-lògica, la raó d'ésser de les coses". Llavors "un religiós optimisme... invadeix la consciència de l'artista en sa relació amb lo contemplat." Cal retenir aquesta frase *religiós optimisme*, perquè és el pont per on l'estètica d'En Feliu Elias introdueix a la seva pròpia religió i a la seva pròpia moral, ço que serà objecte d'un altre article analític.

Apuntem sols, de moment, que l'*optimisme* del fenomen estètic el contraposa al *pessimisme* del fenomen místic, i que damunt d'aquell *optimisme* recolza la supremacia de l'estètica, no solament sobre la mística, sinó sobre la Teologia!

La fase última del confondre l'estètica amb la mística és el confondre la pintura amb la religió. "Un pintor realista no pot refusar-se mai a pintar, a pretext d'idees, cap mena de composició; totes són per a ell santes i bones; totes són eminentment religioses" (7). I aquesta religió de la pintura és més transcendental que la Teologia. "Com dèiem abans, la pintura bona és eminentment religiosa en quant revela als ulls dels profans tota la grandesa del món". I "posar de manifest als ulls de tothom aquesta magna transcendència del món fenomenal, és quelcom de més emocionant a la fi, quelcom de més persuasiu, que aquest transcendentalisme imaginatiu QUE EL VERB TEOLÒGIC S'ESFORÇA EN SUGGERIR ALS ENTENIMENTS MÉS DISTRETS O INCAPACOS" (8).

Propietat d'aquesta nova religió de la pintura, d'aquesta religió identificada amb l'estètica, és l'excloure la Religió veritable en el seu triple contingut essencial de dogma, moral i culte. "Reprenent el tema de la identitat dels fenòmens estètic i religiosos, diguem aquí que no es pren per religió el conjunt de dogmes i ritus que formen el mecanisme social regulador del concepte de Bé i de Mal. Aqueixa, com fa notar En Jules de Gaultier, és UNA IDEA RELIGIOSA IMPURA, UNA DESQUALIFICACIÓ DE LA RELIGIÓ" (9).

En ple proselitisme d'aquesta religió de la pintura, religió en la qual "les obres d'art són el verb revelat per qui les sap sentir" (10), ens fa En Feliu Elias un sermó fervorós, una homilia eloqüent i catequística: "Aquest punt fort de realisme, aquest accent de realisme estricte, DEPURAT DE TOTA LLEI DE SIMBOLISME [jo subratllo: és l'odi al símbol, de què parlàvem altre dia], sensual fins a l'ànima [subratlla ell] és el que li cal a la nostra pintura per a respondre al sentiment sincer de l'art propi. Sensual

fins a l'ànima [jo subratllo], perquè pel pintor realista l'ànima de les coses és això: un centrifugisme de sensualitat [jo subratllo], aquella alta sensualitat que ve a ésser com la dilució en el coneixement humà de les essències bo i revelant-se" (11).

L'ànima de les coses, la revelació de l'ànima de les coses és l'objecte central i la finalitat última, de l'estètica, de l'ètica i de la religió en aquest apòstol novíssim del panteïsm. En son ofici de pintor, En Feliu Elias s'especialitza en "bodegons" i natureres mortes, ço que il·lustra singularment la seva filosofia. El seu quadre que hi ha al Museu Municipal d'Art Modern revela a l'espectador l'ànima d'una sucrera de porcellana, un flascó, una ampolla, quatre llibres en pergami i un bronze budista. En canvi, l'ànima de les persones no li mereix interès ni té lloc en el sistema.

L'ànima personal no entra en l'esfera de la Pura Realitat que el senyor Elias dibuixa. El misticisme que se n'ocupa, és un misticisme *pessimista* [el contraposa a l'*optimisme* de l'estètica]. És un misticisme *antimístic*, ve a dir; i molt pitjor que això: és EGOISTA i és INHUMA. Res tan egoista, res tan inhumà, segons sembla, com l'ocupar-se en la salvació de la pròpia ànima, com el fugir del càstig etern. Acabaré amb una còpia textual, perquè es vegi de quina manera l'*exploració* de l'ànima de les coses porta a la negació de l'ànima personal, a la negació de la vida eterna i al menyspreu de la Institució divina que es dedica a la tasca egoista i inhumana de salvar ànimes:

"Aquest misticisme pessimista és el que practiquen els esperits EGOISTES i pusillànimes, abrandats i enfollits per l'escalfor encara llunyana de les flames de l'infern, els esperits obsessionats pel drama de la salvació exclusiva de la pròpia ànima, esperits INHUMANS... Aquest ascetisme pràctic no ens interessa, no té res que veure amb el misticisme, sinó tal vegada amb les Societats d'Assegurances de vida... de vida eterna, si es vol" (12).

Els darrers punts suspensius són al text. La reticència final despectiva, alludint a l'Església Catòlica: "Societat d'Assegurances de vida eterna", és també una revelació. Revela tota l'ànima del senyor Feliu Elias.

R. RUCABADO

(1) Simó Gómez, p. 156.

(2) Ibid.

(3) V. CATALUNYA SOCIAL, núm. 255, 31 març 1926.

(4) L'obra de Joan Llimona, "La Publicitat", 17 març de 1926.

(5) Joan Sacs, *La Pintura Francesa Moderna fins al Cubisme*, Barcelona, MCMXVII, pp. 37 i 38.

(6) A propòsit del "Concepte general de la ciència catalana", llibre famós d'En Francesc Pujols. I. *La Pura Realitat* (acabament), *Vell i Nou*, núm. 79, 15 novembre 1918, p. 421. (En Francesc Pujols havia dedicat a En Feliu Elias un capítol amb el títol: "La crítica artística de l'Apa", en el qual s'equipara En Feliu Elias, com a tractadista d'estètica, amb En Milà i Fontanals!)

(7) Simó Gómez, p. 121.

(8) Ibid.

(9) *La Pintura Francesa Moderna*, p. 35.

(10) Benet Mercadé, p. 99.

(11) Simó Gómez, p. 156.

(12) *Vell i Nou*, ibid.

la sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

D'ací i d'allà

Diumenge darrer, l'orquestra meravellosa que dirigeix En Pau Casals ens va donar un concert.

En Casals, com sempre, va obtenir un gran triomf.

El públic ja no sabia com fer-ho per a posar de manifest la seva admiració.

La notable cantatriu Concepció Callao, que va pendre part al concert, quan li fou ofert un ram de flors, ofrenà un clavell a En Casals.

Aquesta delicadesa produí una gran ovació.

Després d'interpretar "La nit de Nadal" d'En Lamote, aquest sortí a saludar, i estava tan emocionat que abraçà efusivament al mestre i li féu un petó.

En Balcells, director de l'Orfeo Gracienc, que va pendre part al concert, estava també emocionadíssim.

A l'acabament del concert, a instàncies del mestre, saludà un professor que fa sonar admirablement la flauta.

Quan avançà un pas, ens creiem que anava a carregar-se a coll-i-be el mestre i a passejar-lo triomfalment per la sala.

* * *

En passar per davant d'un quiosc hem sentit una fetor molt desagradable. Hem girat el cap i hem vist exhibits dos exemplars d'una publicació pornogràfica. Aquesta publicació havia estat suspesa, i ara torna a publicar-se amb el seu nom primitiu.

La pornografia està d'enhorabona. Ha aconseguit sortir novament a la llum, amb el seu veritable nom, una de les publicacions que més estralls ha fet entre els joves.

Si hom castiga durament els comerciants que adulteren els queviures, matant la vida del cos, per què no s'ha de castigar també els que maten la vida de l'esperit?

* * *

S'ha descobert una important falsificació de cafè.

Ara resulta que en comptes de prendre, en havent dinat, una tasetta d'aromàtic cafè, preniem suc de garrofins i de cigrons averiats.

Mireu que cada dia se'n saben de noves.

Per què us heu de trencar el cap estudiant i fent invents si hi ha tants desaprensus que es fan rics donant-nos gat per llebre?

Les llavors de garrofa eren recollides als estables. Aquestes eren, naturalment, bavejades pels cavalls. I pensar que nosaltres posàvem aquest suc infecte en tassetes de porcellana i preniem el sucre amb pinces d'argent!

Quin desengany! Haver convidat els amics a pendre substància de garrofa!

Aneu a saber el consum de garrofes que s'ha fet d'ençà que es falsifica el cafè.

Ara comprem per què hi ha tanta de gent que fa el burro!

* * *

El govern italià ha pres l'acord de clausurar totes les entitats titllades d'antifeixistes o de poc amigues amb el règim imperant.

Aquesta clausura s'ha fet invocant la llei de seguretat de l'Estat.

Aquest és un camí molt expeditiu per aconseguir que hi hagi una pau completa.

Suprimits els diaris d'oposició i tancades les entitats desafectes al feixisme, la tranquil·litat serà completa.

Es el que deia aquell revolucionari que hauria estat un bon professor de lògica: tallarem el cap a tots aquells que no vulguin seguir-nos, i quan els haurem mort el món serà nostre.

* * *

Als Estats Units ha triomfat una senyora, en les darreres eleccions, per al càrrec de governadora.

Ara sí que és un fet allò de: *si las mujeres mandasen!*

Calculeu quins parlaments farà el dia que reuneixi a les comissions del seu districte.

La majoria de les dones quan parlen no acaben mai la corda.

I encara hi ha senyores que creuen que n'hi ha que no parlen gaire!

Una d'aquestes senyores exclamà en una reunió:

—És ben estrany el que passa amb els homes. S'entusiasmen únicament amb les dones que parlen molt i no es recorden de les altres.

—I bé, senyores — respongué somrient un dels concurrents—: i quines són les altres?

* * *

Actualment s'està construint a Barcelona, de cara al mar, un Hospital d'infecciosos. L'alcalde, que ha visitat les obres, ha declarat que dintre d'aquesta especialització, serà un dels millors d'Europa.

No n'hi ha prou, però, que sigui bonic i que reuneixi tota mena de condicions. Cal també que sigui molt gran.

Si hi han d'anar a raure tots els homes que estan infectats, ni amb cent hospitals n'hi haurà prou.

* * *

En Lerroux ha estat detingut per haver fet unes suposades manifestacions revolucionàries en una carta particular.

Les cartes són perilloses. Hi ha gent que per mor de les cartes no solament ha perdut la llibertat, sinó també els diners.

Aquest número ha passat per la censura governativa

El que passa

ESPANYA ENFORA

També fora d'Espanya passen moltes coses.

Els diaris fa temps que semblen una lletania catastròfica. La de la Florida amb la destrucció de la platja de Miami coberta de palaus sumptuosos i lloc d'impúdiques escenes tots els estius. La de l'Armènia, que ha ocasionat tants de morts i tantes runes. La de Cuba, encara pitjor, tant, que s'ha vist obligat aquell govern, tan ric, a demanar almoines als estrangers per als damnificats. Etc., etc.

En el terreny polític, passen igualment moltes de coses a fora. Les més notables són les eleccions municipals angleses favorables al Trade-unionisme; les dels Estats Units, als demòcrates; les de Grècia, als republicans.

Referent als senyals dels nous temps de què parlàvem l'altre dia, hi ha una altra nova interessant: la qüestió dels territoris de Tacna i Arica, que tenia anys ha fortament enemistades i a punt de guerra les repúbliques de Xile i Perú i molt descontenta a la de Bolívia, s'ha endegat per camins amistosos. Un altre indici que fa joc a aquest és la promptitud amb què l'imperialisme furibund del Duce ha afluixat davant les reclamacions diplomàtiques del govern francès pels atropells feixistes de Vintimiglia. Tothom tenia por de les conseqüències i s'ha resolt ràpidament en pau i amistat.

Els recents negres pessimismes de Lloyd George que han pertorbat molts esperits, s'han esvaït promptament.

L'únic punt veritablement desconcertant en la política mundial és la persecució als nostres germans de la "Nova Espanya", de la qual parlem abans. Les últimes noves són esgarrifores. Els catòlics robats i assassinats en llurs cases i pels carrers, s'han vist en el cas de fer ús del legítim dret de defensa. La guerra civil és un fet, però una guerra provocada i sostinguda per Calles i els seus botxins amb una ferocitat de què no hi ha exemple ni en els temps més bàrbars de la Roma pagana.

Altrament Bèlgica ha pogut estabilitzar la seva moneda sacrificant l'antiga i establint-ne una altra sòlidament garantida.

França treballa ferventment per a imitar a la seva veïna i aliada, però la tasca francesa és molt més difícil. Ara per ara el franc puja i es sosté per damunt del 20, tipus que molts financers creien prudent per a procurar l'estabilització. Poincaré porta la de guanyar la magna partida, cosa que pocs esperaven d'ell.

De la vaga anglesa les noves esdevenen millors. Els patrons es mostren més irreductibles que els

obriers, tal volta perquè fan més xifres, oblidant que certs negocis, per suprems que siguin, quan arriben a posar en perill la vida econòmica de la nació, han de calcular-se amb una altra aritmètica...

Ja parlàvem fa dies de les pèrdues fabuloses que la vaga minaire costa a la Gran Bretanya. Poques vegades aquest nom de Gran Bretanya pot aplicar-se amb més de raó que ara en contemplar-la impàvida davant d'un cas semblant. Cap poble del món, ni antic ni modern, no hauria aguantat així un enrunament semblant.

J.

Exemple a imitar

En un dels collegis de nois regits per una Comunitat religiosa, a primers de curs aparegué a la porta l'anunci que amb vertader gust inserim i que ens plauria moltíssim que arribés a coneixement de tothom i fos imitat i seguit i complet, majorment en la part que fa referència a les senyores i noies.

No fa pas més aquesta Comunitat religiosa que seguir els repetits manaments de S. S. el Papa Pius XI a les comunitats religioses i als fidels en general i al mateix temps els de l'Església Catòlica.

Diu així:

"Avis: Els nostres collegials no tenen vestit especial, mes han de vestir-se segons les regles de la modèstia cristiana.

No podem admetre, entre els collegials, el noi que vagi escotat, sense mitges i amb pantaló que no arribi almenys fins al genoll.

Res no direm de les senyores i noies que visitin aquest Col·legi, perquè les suposem més afanyoses d'acreditar la dignitat i la modèstia llur, que no pas de seguir modes poc decents i reprovades per la santa Església".

No hem de fer cap comentari; tant amb les noies i amb els nois que assisteixen a les escoles de les Comunitats religioses, arreu de Catalunya, es compleix el primer paràgraf d'aquest avis.

Pel que fa a les senyores i noies, es veu que no s'han donat per enteses i cal insistir, i cal més que insistir, manar i si així encara no se'n treu esmena, cal obrar.

Federació Catalana d'Estudiants Catòlics

CURS DE
LLENGUA CATALANA
A CÀRREC
DEL PROFESSOR

J. CIVERA I SORMANI

Tres lliçons setmanals

Noticiari

ESPANYA

Rebem noves ben consoladores del fruit espiritual amb què Nostre Senyor ha estat glorificat en la darrera missió que per terres de Mallorca ha donat nostre bon amic el P. Ramon M. Bolós, S. J.

En la tardor i hivern passats missionà en les ciutats de Sòller i Manacor i en les viles de Pollença i Porreras, i ara darrerament, en companyia dels PP. Guillem Vives i Pere Blanco, ha escampat la bona llavor evangèlica en la bella ciutat de Felanitx que ha correspost dòcilment a la veu de la gràcia. Arribaren a 4.000 els oients que cada vespre omplien el temple. Al Rosari de l'Aurora, a dos quarts de cinc del matí, hi arribaren a assistir unes 1.000 persones. Les solemnitats del Via-Crucis pels carrers de la ciutat i la del Perdó commogueren fonament la ciutat que és d'unes 12.000 ànimes.

Un bon amic nostre que s'hi trobava ens escriu que a Felanitx no es recordava missió tan esplèndida com aquesta que acabà el dia de Tots Sants amb el sermó de Perseverança que a hora baixa predicà el P. Bolós.

Ens assabenten de l'èxit que han tingut els cants religiosos d'En Millet i de Mn. Romeu, que abans d'aquestes missions eren quasi desconeguts del poble mallorquí.

Sabem que a Balaguer i a Mollerussa és esperat el nostre volgut missioner P. Bolós, el qual haurà de retornar a Mallorca dins de la Quaresma per a predicar la missió que es té de donar a Palma. A ell i als seus germans jesuïtes se'ls ha assenyalat per a la seva predicació la Catedral.

Beati pedes evangelizantium pacem...

—A Avila s'ha reunit l'Assemblea anual de la Federació Catòlica Agrària, assistint-hi un nombrós contingent de federats. L'estat d'aquest organisme és ben satisfactori ateses les dades exposades en l'Assemblea.

—El director d'*El Debate* ha donat a Valladolid una conferència sobre aquest tema: "La premsa catòlica", que domina de valent el senyor Herrera. Encara que és un tema esgotat, va fer-lo interessant i oportunitat.

—El Crèdit Agrícola porta fins ara concedits crèdits als agricultors per 3.600.000 pessetes. Tracta la Junta central d'ampliar a 15.000 pesetes el crèdit personal, molt esquitit avui dia.

Ho estimem prudent atesa la probitat i seriositat dels pagesos que han fet ús del crèdit.

—En el passat mes d'octubre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions la quantitat de 17.376.642 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 16.496.921 pessetes. Resulta, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 879.721 pessetes.

A 31 de l'esmentat mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, era de 248.726.185 pessetes, de les quals corresponen 210.152.506 a l'Estalvi a la Vista; 7.897.569 a Estalvis Diferits i 30.678.090 a Segurs Socials.

En el mateix mes abonà 435 subsidis de mater-

nitat d'import total 21.750 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites al Règim de Retirs Obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obriers que compten ja 65 anys, la Caixa ha satisfet 13.434'67 pessetes, i així mateix ha abonat 24.200 pessetes en concepte de 26 bonificacions extraordinàries de 350 pessetes cadascuna, i 36 de 400, concedides a 64 vells majors de 65 anys que, havent ja percebut l'import del seu compte de capitalització, han estat compresos en la repartició de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir Obrer sobre les transmissions de béns per herències entre parents des del cinquè grau collateral, inclusivament, o entre persones sense vincle de parentesc.

—L'Associació de la Dependència Mercantil, l'Associació de Viatjants, el Centre de Viatjants i Representants, l'Associació Ferretera, l'Associació de Dependents d'Agents de Duanes, Consignataris, Armadors i Similars, la Secció Permanent d'Organització i Treball, la Unió Professional de Dependents i Empleats, el Centre i Unió Mútua de Mossos i Cobradors, la Lliga de Corredors i Representants, la Unió Ultramarina, l'Associació d'Agents d'Assegurances, i el Centre de Dependents i Empleats d'Assegurances, atesa la propera convocatòria de les eleccions de vocals dels Comitès Paritaris, integrants de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, pregunten els seus associats i a la dependència en general que s'interessin si estan inscrits en el Cens electoral, i a l'efecte, poden personar-se a les oficines de les esmentades associacions o bé a les electorals instal·lades al domicili de la Unió Professional, Ciutat, 5, primer, tots els dies feiners, de deu a una, i de dos quarts de deu a dos quarts de dotze de la nit.

ESTRANGER

A Viena tingué lloc l'Assemblea anual de la Federació de les Unions Intel·lectuals, a la qual assistiren representants de deu nacions. L'objecte d'aquesta internacional de gent saberuda és procurar, amb la intel·ligència de l'élite intel·lectual, la conservació i afermament de la pau, demés del mutu servei.

—En l'última Conferència plenària del Partit Treballista anglès regnà molt de fred en tractar-se de l'auxili que demanaren Cook i altres líders miners per als vaguistes. Acordaren que els obrers que treballen donessin voluntàriament un penic cada u.

—A la Gran Bretanya reben almoïna oficial 2.420.700 pobres. Entre aquests i els obrers parats, com s'arregla el govern anglès per atendre tantíssima gent?

—A l'Argentina s'establirà prompte una caixa de retirs per als periodistes vinculant-la a la Caixa de retirs obrers.

—El "Labour Party" ha rebutjat per 2.706.000 contra 449.000 vots la proposició relativa a l'afiliació dels comunistes al partit laborista.

Els obrers anglesos encara tenen seny.

—El Congrés d'hostalers reunit a Budapest acordà, per unanimitat, suprimir les propines i substituir-les per un suplement a les notes de despeses, proporcional.

—La "lleï seca" ha estat derogada a Noruega per 110.000 vots de majoria.

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

preparat per Z. Puig. — RIPOLL

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Gotes neurostèniques FOSFORADES "GENOVÉ"

A BASE DE FOSFOR PUR

Curen en poc temps la Neurastènia i Debilitat cerebral, produïdes pel desgast físic i intel·lectual. Valuós tònic dels nervis.

Aliment del cervell.

FARMACIA VDA. DR. GENOVÉ

RAMBLA DE LES FLORS, 5 - Tel. 2018 A.

BARCELONA i en totes les farmàcies

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals
pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	200 ptes.
Paper fil	60 »
Paper verjurat (amb relligadura)	30 »

Prospectes i subscripcions: MONESTIR DE MONTSERRAT

FRANQUEO CONCERTADO